

LIBRIS

We know
books

**IGOR
BERGLER**

**CRONICILE
NESĂBUIŢEI**

ADEVĂRURI ISTORICE ÎN TRILOGIA
CHARLES BAKER

LITERA
Bucureşti

Cronicile nesăbuiței
Adevăruri istorice în trilogia Charles Baker
Igor Bergler

Copyright © 2023 Grup Media Litera
pentru prezenta ediție
Toate drepturile rezervate

Toate informațiile din această carte sunt responsabilitatea autorului,
iar editura nu poate fi trasă la răspundere pentru conținutul acestora
sau pentru corectitudinea lor.

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Editor: Vidrașcu și fiii
Corectori: Cătălina Călinescu, Ionel Palade
Copertă: Flori Zahiu-Popescu
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BERGLER, IGOR

Cronicile nesăbuiței: adevăruri istorice
în trilogia Charles Baker / Igor Bergler -
București: Litera, 2023
ISBN 978-630-319-374-8

I. Bergler, Igor

821.135.1

CUPRINS

CÂTEVA PRECIZĂRI PREALABILE	21
MINCIUNA LUI MICHELANGELO	25
Citate erudite.....	27
ISUS CRISTOS – ÎNTRE ISTORIE ȘI MIT	33
<i>În care ni se revelează esența mitului lui Isus și cum aceasta e o problemă exclusiv ebraică. Aflăm că Isus e țapul ispășitor sacrificat de Yom Kippur, citim despre marea substituție și deschidem larg ochii, odată cu mintea, asupra celor doi Isuși, cei doi fii ai Tatălui, poveste metaforică inspirată de cele două capre – cea sacrificată și cea lăsată să plece în pustie. Aflăm și despre cei doi Mesia ai lui Marcu. ....</i>	35
<i>În care ni se explică cum și de ce a fost inventat Isus de către o sectă iudaică marginală, care au fost concurența sa și predecesorii și aflăm despre cel mai mare mincinos din istorie, Eusebiu din Cezareea, cel care a inventat cele mai multe dintre legendele creștine și a schimbat cursul istoriei, pe care a falsificat-o ca să se potrivească cu intențiile, obsesiile și setea sa nemăsurată de putere. Și unde aflăm, de asemenea, care au fost modelele pentru Isus, că au existat înaintea lui atât zei care mor și învie după ce s-au înălțat la ceruri, cât și nașteri din fecioară, demonstrând astfel că nimic nu e original în creștinism. Înțelegem și de ce e creștinismul o religie a misterelor, la fel ca multe din epocă.</i>	
<i>Și de unde mai aflăm că nu există nici măcar o mărturie independentă care să ateste existența lui Isus și despre cum au falsificat primii creștini scripturile evreiești, pe care le-au modificat și și le-au însușit. ....</i>	41

Unde se ia peste picior pretenția absurdă de istoricitate a Evangheliilor și se explică paradoxul prin care cu cât ne îndepărtăm mai mult de viața pretins reală a lui Isus în timp, cu atât se înmulțesc informațiile, și cu cât suntem mai aproape de vremea când se presupune că ar fi trăit, cu atât informațiile se împuținează sau lipsesc cu desăvârșire, și de ce aceasta dovedește că avem de-a face cu un mit construit în timp. Tot aici se vorbește despre contradicțiile ireconciliabile din textele creștine și despre cum au fost ele falsificate, modificate și corupte în mod constant în primele secole.

Și unde se povestește despre legătura dintre Cristos și Bilbo Baggins și despre dezacordurile fundamentale ale evangheliștilor, și ele cu duiumul.

De asemenea, aflăm în detaliu despre tăcerea totală a contemporanilor lui Isus, într-un secol în care s-a scris enorm, despre distrugerea sau ignorarea lucrărilor care demască minciuna și iau pretențiile de adevăr ale creștinilor peste picior și despre falsificarea grosolană a singurei preținse surse contemporane - Testimonium Flavianum..... 61

În care ni se revelează că dacă a existat cumva, Isus a fost cu siguranță un predicator apocaliptic dintre aceia care stăteau pe la colțurile străzilor din Ierusalim și profeteau sfârșitul iminent al lumii. Și ni se povestește cum Sfântul Pavel a răsturnat mesajul cristic și a transformat, alături de Biserică, creștinismul dintr-o religie a lui Isus într-una despre Isus, ceea ce probabil Isus nu și-a dorit niciodată. Aflăm tot de aici de ce e creștinismul o religie care fetișizează moartea și suferința..... 101

Unde citim despre criticismul biblic și încercăm să înțelegem de ce a prins creștinismul la pătura cea mai de jos a societății, adică despre pretenția minimală. Aflăm și de ce e creștinismul prima religie totalitară din istorie și cum a inventat acesta „omul nou“, sursă de inspirație pentru toate dictaturile..... 109

În care ne întrebăm cum erau crucificați bandiții în Imperiul Roman și aflăm despre cum cel executat pe un copac, spânzurat sau crucificat, e blestemat de Dumnezeu în Vechiul Testament..... 117

Unde ni se povestește despre Sfântul Prepuț și despre tribulațiile acestuia prin lume. 121

EVANGHELIILE ÎNTRE ISTORIE ȘI LITERATURA DE FICȚIUNE ȘI DACĂ E CEVA ORIGINAL ÎN ELE..... 123

Unde se arată cum Noul Testament plagiază cu nerușinare Vechiul Testament și care sunt sursele, punct cu punct. Și în care se pomenește valoarea simbolică, metaforică și liturgică a textelor în detrimentul celei istorice. 125

Din care aflăm cum a inventat individul botezat ulterior Marcu creștinismul, probabil la Roma. Și cum e Evanghelia sa cea mai umană și mai normală dintre toate și cum dogma și evoluția credinței și a creștinismului organizat i-au pervertit și falsificat textele, cum au adăugat la ele și au interpolat lucruri despre care Marcu n-avea habar. Și încercăm să înțelegem sensul metaforic al Evangheliei sale, care e o capodoperă literară. 130

În care vedem de ce Evanghelia după Matei poate fi considerată evanghelia minciunilor sfruntate, despre cum copiază Matei 90% din Evanghelia lui Marcu, după care, ca să-și demonstreze teza și punctul de vedere, adaugă povești aberante, absurde și ilogice. Și despre cum în această Evanghelia, Isus e construit ca să semene la perfecție cu Moise, pentru a fi instituit ca noul Moise și urmaș al regelui David, printr-un hocus-pocus matematic care nu prea îi iese, dovadă clară că așa-numitul Matei a driblat școala la orele de matematică. Și despre multiplicarea contradicțiilor, delirul virginității Mariei și inventarea Nazaretului. 141

În care aflăm despre cele două capitale atribuite lui Luca, Evanghelia și Faptele apostolilor, și legătura acestora cu romanul de ficțiune mediteranean. Și despre superioritatea lui Pavel, care la Luca devine un Isus pe steroizi. Și despre cum Biserica devine mai importantă decât zeul la care se închină.

Și despre Ioan, prima Evanghelia în care Isus e declarat Dumnezeu. 151

Unde redescoperim, după profesorul Dennis MacDonald, cum Marcu a plagiat Odiseea lui Homer și cum prima Evanghelia nu e nimic altceva decât un exercițiu literar. ... 155

CONTRADICȚII ȘI ABSURDITĂȚI ÎN EVANGHELII..... 163

Unde se arată că sunt în jur de jumătate de milion de discrepanțe între manuscrisele din Noul Testament care ne-au rămas din secolele iv-ix și aflăm despre falsuri, variante, alterări intenționate, interpolări. 165

LEGENDELE CREȘTINISMULUI 177

Când delirul oficial devine insuficient și e nevoie de deliruri alternative. 179

JACOPO DE VORAGINE - LEGENDA AUREA 183

În care aflăm despre delirul specific din cartea fratelui de Voragine. 185

Unde ni se spune despre rolul și importanța Legendei de aur în mentalitatea creștinului din Evul Mediu mijlociu. 197

MARTIRI, CIOLANE, RELICVE, SFINȚI INVENTAȚI 205

În care se arată de ce e Biserica asediată perpetuu și cum, după ce și-a distrus toți dușmanii din exterior, a început să inventeze dușmani din interior și de ce sunt martirii sămânța Bisericii. Mai aflăm și cum a dobândit minciuna martirajului proporții înspăimântătoare și cum au fost impuse ciolanele și alte relicve făcătoare de minuni. Și se vorbește despre inventarea diavolului, despre prezența sa ubicuă și despre bestsellerele pline de sadism ale Evului Mediu. 207

PETRU ȘI PAVEL LA ROMA - O MINCIUNĂ ORDINARĂ.
INVENTAREA SUCCESIUNII APOSTOLICE 227

Unde descoperim falsul mormânt al lui Petru și conspirația din spatele falsificării ciolanelor sale. Mai aflăm cum a inventat Anicetus tradiția apostolică și de ce primii creștini erau într-o proporție covârșitoare gropari. Și despre cum a apărut donația lui Constantin, un alt fals răsunător. 229

INVENTAREA MAICII DOMNULUI 241

În care se arată că primii Părinți găseau ideea venerării Mariei o abominație. 243

PEDOFILIA - UNA DINTRE CELE MAI SINISTRE TRADIȚII
ALE BISERICII 245

Unde citim despre Marcial Maciel, sfântul încă nebeatificat (este timp) al pedofiliei catolice mondiale și despre

ordinul lui multimiliardar și militarizat, numit Legiunea lui Cristos. Și despre relația Bisericii de la Roma cu dictatorii sud-americani, despre distrugerea teologiei eliberării și despre complicitatea papilor și a Inchiziției la ascunderea adevărului. 247

În care sunt prezentate originile intelectuale ale pedofiliei și se arată cum mării Părinți ai Bisericii erau, în fapt, niște idioți. Ca și mării doctori serafici și mirabili ai Evului Mediu, precum Toma d'Aquino. Și cum a inventat Sfântul Augustin sifiliticul păcatul originar. Și despre ineptiile pedofilului Freud și ale câtorva intelectuali celebri din secolul XX. 259

Unde citim despre o altă oroare dincolo de orice imaginație, oricât de bolnăvicioasă ar fi, Holocaustul canadian. 267

ALTE CONSIDERAȚII DESPRE CREȘTINISM..... 269

În care se vorbește despre una dintre cele mai sadice și ipocrite ființe care au populat vreodată pământul, Sfânta Maica Tereza a diavolilor, femeia care dă măsura completă a ipocriziei nesfârșite a Vaticanului. Și despre cum o babă virgină legiferează despre educația sexuală. 271

În care se vorbește despre pornografia creștină în filmul de mare succes al lui Mel Gibson. 282

Unde se arată cum a distrus creștinismul Antichitatea, știința, medicina, filosofia și cum le-a înlocuit cu 1 500 de ani de întuneric. Și cum religia care se pretinde a iubirii răspândește cea mai neagră și irațională ură cunoscută în istoria lumii până la nazism. 286

În care se încearcă o apărare timidă a creștinismului de astăzi. 292

FILOSOFIE SCOLASTICĂ ÎN FRESCA TRIUMFUL CRE-
DINȚEI A LUI FILIPPINO LIPPI DE LA CAPELA CARAFA,
SANTA MARIA SOPRA LA MINERVA 295

În care se discută chestii pentru intelectuali. 297

MICHELANGELO 301

În care se explică cum a fost trădat testamentul lui Michelangelo de către niște curatori mediocri și popi lacomi

și cum se osifică în muzee pline de turiști needucați, în goana de a bifa cât mai mult, fără să vadă sau să înțeleagă de fapt ceva cu adevărat..... 303

Unde aflăm cine a fost Nanni di Baccio Bigio, unul dintre adversarii cei mai perseverenți ai lui Buonarroti, și cum a încercat să-l sape în toate felurile și despre acuzațiile de pornografie ale lui Pietro Aretino..... 310

În care se fac niște considerații cam într-o ureche despre mormântul lui Michelangelo..... 315

Unde ni se revelează un Michelangelo chinuit de îndoieli, la limita protestantismului, deci eretic, în pericol de a sfârși pe rug, și se vorbește despre homosexualitatea lui..... 317

I BEATI PAOLI..... 323

În care aflăm despre o sectă cam ciudată, un tribunal popular sicilian, probabil integral ficțional..... 325

HYPNEROTOMACHIA POLIPHILI..... 329

Unde ni se vorbește despre una dintre cele mai ciudate cărți din istoria umanității, visată de Francesco Colonna, și care a impresionat și inspirat o mulțime de artiști renascentiști și a devenit un fel de scriere normativă pentru organizarea grădinilor, chiar dacă nimeni n-a înțeles-o până la capăt..... 331

PALMANOVA..... 337

Unde ni se prezintă un oraș ciudat care a rămas gol mai mult de un secol..... 339

ASASINAREA GĂRZILOR ELVEȚIENE..... 341

În care luăm cunoștință despre implicațiile unui complot care a dus la asasinarea a doi membri ai gărzilor elvețiene și despre cum afacerea a fost mușamalizată în timp-record de către poliția vaticană..... 343

UN FINAL RADICAL..... 347

Unde citim despre Roma cea adevărată și despre ce a reprezentat aceasta mereu, în spatele strălucirii imperiale, și aflăm despre felul în care o cadă deja împuțită poate fi murdărită suplimentar..... 349

TESTAMENTUL LUI ABRAHAM..... 351

Citate erudite..... 353

BIBLIOTECA DIN ALEXANDRIA..... 357

În care ni se povestește istoria reală a celei mai cunoscute biblioteci din istorie, despre soarta ptolemeilor și a lui Alexandru Macedon și cum un împărat roman paranoic, ca mai toți cei din vremea aceea, a ordonat distrugerea operelor lui Aristotel. Și din care aflăm de ce o carte mare e o problemă și mai mare și, mai ales, ce pățeau în Alexandria antică dacă agresai o pisică..... 359

Unde ni se povestește cum, de ce și când a fost distrusă Biblioteca din Alexandria, deși nu există răspunsuri exacte la întrebările astea. Adică există, dar nu despre când a dispărut biblioteca principală, Museionul, ci doar cea mică, Serapionul, arsă până la temelie de către un patriarh analfabet și dement, care ulterior a fost sanctificat de către Biserica Catolică pentru că a distrus cărțile care contraziceau minciunile din Biblie, dar și pentru că a jupuit-o de vie pe Hypatia, o femeie de o inteligență sclipitoare, care a refuzat să stea la cratiță și să nască plozi pe bandă rulantă, alături de călugării lui sălbatici, nespălați și analfabeți, ziși și parabolani..... 385

În care citim câteva versuri cu cheie ale lui Borges despre bibliotecă..... 392

DESPRE OPERELE PIERDUTE ALE ANTICHITĂȚII..... 393

Unde ni se explică cum au distrus creștinii minunile culturale ale Antichității, cum împăratul Iustinian, un crescător de capre bulgar analfabet ajuns să conducă Bizanțul, a desființat Academia lui Platon din ură pentru oricine știa să citească și își permitea să gândească liber, și de unde aflăm că au ajuns până la noi doar cel mult 25% din toată literatura antică și de unde mai aflăm pe un ton nostalgic ce și cum știm sigur că a dispărut, dar și ce nu știm cu exactitate. Sau ce nu știm că nu știm..... 395

DESPRE DRACI ȘI ALTE ARĂTĂRI INFERNALE..... 407

Unde citim despre câteva dintre identitățile asumate de diavol de-a lungul timpului, îi cunoaștem cohorțele și trecem

în revistă abia câteva dintre numele sale și despre cum au scornit oameni ai Bisericii rău deranjați la mansardă toată drăcăraia iadului.....	409
Unde aflăm ce este acela un basilisc și de ce trebuie să ne ferim de privirea lui ca dracul de tămâie.....	418
În care ni se prezintă și alte arătări de inspirație diavolească din culturi alternative.....	421
În care ni se dezvăluie frumoasa și trista poveste a Sfintei Magdalena a Crucii, care l-a născut pe Isus a doua oară și despre care nu se știe nici astăzi cu exactitate dacă era nebună sau doar o profitoare mitomană.....	423
CEA MAI MISTERIOASĂ CARTE DIN LUME – MANUSCRISUL LUI VOYNICH.....	429
În care ni se povestește cine a fost Voynich și ce e cu manuscrisul lui misterios. Și de ce mii de savanți nu reușesc să descifreze ce a scris un nebun cu 600 de ani în urmă. Și unde avem de-a face cu niscaiva agenți ai serviciilor secrete din diferite țări și se sugerează timid existența unei conspirații. Și ne întâlnim cu Edward Kelly, cel care i-a vândut împăratului țicnit Rudolf al II-lea promisiunea că îi va produce piatra filosofală și o grămadă de aur din nimic, promisiune niciodată onorată, și care a fost plimbat de către un escroc mai mare decât el, John Dee, prin lume, ca pe o maimuță, ca pe femeia cu barbă, ca să vorbească în limbi.....	431
CINE A FOST CU ADEVĂRAT ABRAHAM LINCOLN?.....	447
În care autorul încearcă să deslușească dacă între atâtea variante de Lincoln propuse de către istorici, majoritatea de pe poziții ireconciliabile, se poate trage o concluzie cât de cât decentă care să se apropie de realitate și despre una dintre puținele certitudini pe care le avem despre președintele american care a desființat sclavia – îi plăceau oamenii grași pentru că râdeau cu poftă și erau, în general, generoși și mereu binedispuși.....	449
INVENTAREA ROMANULUI PORNOGRAFIC.....	477
În care ni se prezintă obsesiile sexuale ale Franței din perioada care precedă Revoluția și sunt trecute în revistă	

fel de fel de opere celebrissime în epocă, menite și acum să-i facă să roșească pe cei mai pudibonzi dintre cititori. Dar și despre de ce medicii le interziceau în epocă cu desăvârșire femeilor, ca ființe fragile care se puteau transpune în pielea personajelor, ceea ce le putea cauza o serie de infirmități, să citească.....	479
NIȘTE CĂRȚI DISPĂRUTE.....	493
În care se speculează despre niște cărți celebre care par să fi dispărut fără urmă. Sau nu.....	495
BESTSELLERELE ANTICHITĂȚII.....	501
În care aflăm despre cum funcționau editurile în Antichitate, pe ce scule erau tipărite cărțile și care erau gusturile populare ale epocii și unde vedem că omenirea n-a prea evoluat din punctul ăsta de vedere.....	503
ORGII CULINARE ÎN ROMA ANTICĂ.....	511
Unde ni se pune serios la încercare foamea care ne mânca, dar și invers, dacă urâm peștele putrezit pentru că ni se dezvăluie ce era garum-ul care nu putea să lipsească în nici un caz dintr-un ospăț roman. Și de unde mai aflăm și despre celebrul porc troian, mâncare deghizată în altă mâncare, și alte tradiții eleusine, dar și despre tratatele culinare scrise de personalități celebre ale Romei antice. Și suntem familiarizați cu niște versuri celebre ale lui Rabelais, unde se trece de la partea corpului prin care intră mâncarea în partea opusă pe unde ies părțurile.....	513
HOLOCAUSTUL CĂRȚILOR.....	525
Unde ni se aduce la cunoștință ce jivină nemernică e omul, cel puțin din când în când, și asta destul de des. Și despre cum dictatorii urăsc litera scrisă care nu e despre ei pentru că e memoria autentică a umanității.....	527
RATZINGER ȘI WOJTYŁA – PAPII CARE AU PROTEJAT PEDOFILII ȘI DICTATORII.....	537
Unde ni se prezintă niște supoziții despre un presupus trecut nazist al lui Wojtyła, dar și al lui Ratzinger, fost mare inchiuzitor, dar mai ales despre operațiunea vastă de salvare a criminalilor de război naștiți de judecata celor pe care i-au	

- exterminat și despre complicitatea uriașă a Vaticanului, ai cărui popi, deși vorbesc întotdeauna despre victime, sunt de partea călăului. 539
- În care aflăm despre cum se retrage un papă. 551
- MARGINALII LA NUMELE TRANDAFIRULUI** 553
- În care dăm din nou peste Borges, care pare să fie peste tot, și îi citim o altă poezie, și în care vedem cam ce se ascunde în spatele misteriosului nume al trandafirului și de ce autorul italian a vrut să-i dea alt titlu înaintea acestuia după care e cunoscută cartea. Ni se mai dau și niște explicații cam sofisticate despre semnificațiile ascunse ale romanului. 555
- CÂTEVA CONSIDERAȚII DESPRE BORGES**..... 561
- Unde se povestește despre marea invenție a lui Borges, Biblioteca Babel, și ce isterie generalizată a generat. Sigur, doar între oamenii care știu să citească, restul se uită la televizor. 563
- COPĂN**..... 571
- Unde aflăm despre alte piramide decât cele cu care suntem obișnuiți și despre jaguarul lunii și Veverița Sălbatică K'ak' Yipyaj Chan K'awiil. 573
- UN ORAȘ LEGENDAR**..... 577
- Unde suntem asigurați de istoria reală a Orașului Alb și ni se povestește despre o maimuță extrem de păroasă. 579
- DESPRE MINOTAUR**..... 581
- Din care înțelegem și noi, în sfârșit, răspunsul la o întrebare care ne frământă de ceva vreme, și anume, care e semnificația unui bou legendar. 583
- NIȘTE CONSIDERAȚII TEORETICE DESPRE NARAȚIUNE**..... 585
- În care sunt explicate câteva noțiuni fundamentale de naratologie și se ia în derâdere genul fantasy. 587
- În care ni se explică niște noțiuni care, deși la prima vedere par complicate, la o privire mai atentă se dovedesc a fi și mai complicate. Și se vorbește despre deducție, inducție și abducție în romanul polițist. 593
- Unde par să se descurce firele amestecate de Cervantes, autorul autenticului Don Quijote, și Avellaneda, autorul falsului Don Quijote, și care e care. 599
- Unde se ia peste picior, într-o manieră ironică postmodernă, dar și autoironică, episodul cu biblioteca zidită din Don Quijote cel original. Ca să încheiem pe un ton optimist. 602
- BIBLIA PIERDUTĂ**..... 611
- Citate erudite..... 613
- BIBLIA DIAVOLULUI**..... 615
- În care ni se povestește despre una dintre cele mai misterioase cărți din istorie, scrisă de un călugăr din Boemia, care vedea draci peste tot, într-o singură noapte. 617
- Unde ni se arată cine e dracul dansator, singura imagine din gigantica Biblie a Diavolului. 622
- GUTENBERG - OMUL CARE AVEA SĂ CREEZE**
- O GALAXIE** 625
- Unde ni se prezintă prima carte tipărită vreodată de către un fierar neamț, la Mainz, și ni se explică cine l-a sponsorizat, dar și cine i-a tras preșul de sub picioare. Și unde apare ca o stafie un bărbos ulterior în istorie - Karl Marx. 627
- CELE DOUĂ FEȚE ALE ACELEIAȘI MONEDE -**
- VLAD ȚEPEȘ VERSUS DRACULA** 633
- Din care aflăm ce e cu vampirii ăștia, cine i-a inventat și cu ce se ocupau ei încă din preistorie, și citim despre unele dintre cele mai exotice tomuri și mărturii publicate despre ei de-a lungul istoriei, aflăm despre numele și caracteristicile vampirului și despre criza sa de identitate. Dar asistăm și la o demonstrație matematică despre înmulțirea improbabilă a vampirului și facem o vizită în Grecia antică pentru a afla cine era zeul ăla din mașină și cam ce voia el de la noi. 635
- Unde ni se povestește întreaga istorie reală a lui Vlad Țepeș, așa cum au reușit s-o reconstituie istorici serioși și nu propagandiști comuniști, și i se creionează caracterul, fără a se lăsa deoparte cruzimea lui legendară, și se pomenește despre complotul negustorilor sași, cu falsuri și plastografii

împotriva sa. Și unde mai apar și câteva elemente de ficțiune între atâtea de istorie reală.	651	să le pese că orașul lor avea odată mai multe turnuri gemene decât New Yorkul.	737
În care se recurge din nou la istorie și, în părțile unde nu se bat câmpii cu grație, se trece în revistă povestea Europei până la Vlad Dracul și motivele care au adus situația geopolitică în halul în care au adus-o în preajma domniei sale. Aflăm despre conflictele aprinse și sângeroase între regi și Biserică, despre papi demenți și mitomani, ahtiați după puterea lumească, dar și despre chestiuni mai mărunte cum sunt măcelarirea ereticilor, înființarea Inchiziției și declanșarea cruciadelor. Și, mai important, ni se arată ce reprezintă bula Unam Sanctam și de ce a fost aceasta marea invenție a Bisericii Catolice de după Marea Schismă. Și se mai amestecă și niște ficțiune, fără de care nu ar putea funcționa povestea, despre un personaj real, dar cu merite extinse pe nedrept, Pipo de Ozora.	682	DESPRE SĂBII ȘI ALTE ARME MEDIEVALE.....	741
PRAGA, ORAȘUL DE AUR.....	707	Din care aflăm cine era don Rodrigo de Vivar și ce relație avea cu Tizona.....	743
Unde ni se prezintă Praga din perspectiva unui turist care iubește misterele, dar se și forțează istoria cu poezia comic-scatologică a unui nobil scăpătat din secolul al XV-lea. Și mai aflăm și o legendă de pe strada pe care a locuit Kafka. Franz Kafka.	709	În care suntem loviți de o revărsare de erudiție destul de ascuțită.	745
În care ni se servește un pic de înțelepciune cabalistică.	723	UN PIC DE NARATOLOGIE	751
CABINETUL DE CURIOZITĂȚI AL LUI RUDOLF AL II-LEA.....	725	Unde citim ce lucru al naibii e și naratologia asta, care e știința de a povesti convingător și verosimil, chiar dacă mințim de îngheață apele.	753
Unde aflăm despre delirurile unui împărat nebun de care a depins o lungă perioadă soarta lumii și despre cum a murit de necaz la scurtă vreme după ce s-a stins leul pe care îl confunda cu o pisică. Și, bineînțeles, despre toate prostiile pe care le poate aduna un colecționar credul când e înconjurat de șarlatani.	727	INVENTAREA PROPAGANDEI	763
12	733	Unde aflăm că, deși n-au inventat propaganda, catolicii au inventat cuvântul și l-au folosit din plin. Și unde ni se mai povestește despre niște aborigeni care n-au recunoscut dintr-un film de mediu-metraj decât o găină care trecea întâmplător prin cadru.	765
Unde ni se arată câteva exemple de cum a funcționat obsesia cu duzina magică de-a lungul timpului.....	735	DESPRE DEMOCRAȚIE ȘI REVOLUȚII	769
Unde aflăm lucruri despre Bologna pe care nu le știi nici măcar locuitorii ei, deși se plimbă toată ziua pe acolo, fără		Unde aflăm despre teama mai-marilor lumii de furia maseilor, mai ales dacă sunt înarmate cu furci și topoare. Și despre cum și de ce s-au inventat rețelele sociale și despre singurătatea omului modern, de bună seamă un paradox.	771
		DE UNDE NE VIN NUMELE?	779
		În care ni se explică de unde ne vin numele de familie. Chestii relaxante. Așa, de final.....	781

CITATE ERUDITE

*Ut fertur, ut pie creditur
(Cum ni s-a prezentat, așa trebuie crezut cu pioșenie)*

Nu există secrete pe care timpul să nu le scoată la iveală!

Racine

*Oamenii cu mintea sănătoasă nu au nevoie să citească.
Asta îi strică la cap.*

Sf. Antonie Egipteanul

*Isus a plâns, dar nu a râs niciodată, pentru că râsul
este începutul nimicirii sufletului.*

Efrem Sirul

*Pe vremea când Biblia a fost scrisă, apoi redactată,
apoi rescrisă, apoi rerescrisă, apoi reredactată, apoi tradusă
din limbi moarte, apoi retradusă, apoi redactată, apoi*

rescrisă, apoi dată regilor pentru ca aceștia să-și ia părțile preferate, apoi rescrisă, apoi rerescrisă, apoi tradusă din nou, apoi dată papei ca s-o aprobe, apoi rescrisă, apoi redactată din nou, apoi rerererererescrisă din nou... totul bazat pe povești care au fost spuse prin viu grai la 30 până la 90 de ani după ce s-au întâmplat... oamenilor care nu știau să scrie...

David Cross

Să ucizi pe cineva în numele lui Dumnezeu nu e o crimă, ci o rugăciune!

Ioan Gură de Aur

Un corp curat și niște haine curate sunt primul semn al unei minți murdare.

Sfânta Paula a Romei

N-a spus Dumnezeu că fiecare fir de păr din capul nostru e numărat? Se interzic subțierea, smulgerea sau încrețirea părului, pentru că sunt contrare voinței lui Dumnezeu, care știe exact câte fire de păr avem fiecare.

Clement din Alexandria

Să nu primim în creștinism nici un om educat, nici un înțelept, nici un om sensibil. Pentru că toate aceste lucruri ne sunt transmise de diavol!

Celsus

Gândirea este cel mai mare dușman al credinței! Deci trebuie distrusă cu desăvârșire.

Ioan Gură de Aur

Cel care s-a spălat o dată în Cristos nu mai are nevoie să se mai spele vreodată în viață.

Sfântul Ieronim

E mai ușor să scrii pe apă decât să folosești argumente logice în discuția cu un creștin.

Porfiriu

Ce subtil a fost Dumnezeu, învățând greaca atunci când a dorit să devină scriitor, dar nu s-a străduit s-o învețe măcar ceva mai bine.

Nietzsche, Dincolo de bine și de rău

Creștinii au ars întâi cărțile, apoi bibliotecile și, în final, pe bibliotecari!

Kenneth Humphreys

Citită așa cum trebuie, Biblia este cel mai puternic argument în favoarea ateismului din toate timpurile.

Isaac Asimov

Dacă Isus ar fi fost executat acum douăzeci de ani, elevii de la școlile catolice ar purta la gât mici scaune electrice în loc de cruci.

Lenny Bruce

O, ce veste minunată! Toate scrierile grecilor au fost în sfârșit distruse sau au dispărut cu desăvârșire!

Ioan Gură de Aur

Unde e teroare, e salvare... o, sălbăticie plină de milă!

Sf. Augustin

Cei care îl împart pe Cristos să fie împărțiți prin sabie, să fie tăiați în bucăți, să fie arși de vii!

Rezoluție a celui de-al doilea Conciliu de la Efes, 449

Sinagoga nu e doar un bordel... e și o groapă de tâlhari și un adăpost pentru animale sălbatice... care colcăie cu demoni însetați de sânge, ucigași de Dumnezeu.

Ioan Gură de Aur

Credeți orbește într-o carte în care apar animale vorbitoare, magi, vrăjitoare, demoni, bețe care se transformă în șerpi, mâncare ce cade din cer, oameni care umblă pe apă și tot felul de povești magice, absurde și primitive, și spuneți că eu sunt cel nebun?

Dan Barker

Filosofia păgână e o boală mintală, mama tuturor relelor și o boală fatală.

Ioan Gură de Aur

*Per molestias eruditio!
 Adevărata educație începe cu abuzul fizic!*

Sf. Augustin

Sângele martirilor e sămânța Bisericii.

Tertulian

Martiriul e singurul fel în care un om lipsit de orice calitate poate deveni faimos.

George Bernard Shaw

Civilizația nu va triumfa până când ultima piatră din ultima biserică nu va cădea în capul ultimului preot!

Émile Zola

În care ni se revelează esența mitului lui Isus și cum aceasta e o problemă exclusiv ebraică. Aflăm că Isus e țapul ispășitor sacrificat de Yom Kippur, citim despre marea substituție și deschidem larg ochii, odată cu mintea, asupra celor doi Isuși, cei doi fii ai Tatălui, poveste metaforică inspirată de cele două capre – cea sacrificată și cea lăsată să plece în pustie. Aflăm și despre cei doi Mesia ai lui Marcu.

-Ia uitați cum se inventează un mit, continuă grădinarul. Cele două mari sărbători evreiești la care se făceau sacrificii animaliere, care, cum știți, le înlocuiau pe cele umane, erau Paștele – Pesah – și Yom Kippur. Paștele, pe care creștinii l-au furat, celebra salvarea evreilor. E ziua în care începe exodul evreilor din robia egipteană către Tărâmul Făgăduinței, Israel. În Cartea Exodului, Dumnezeu îi apare lui Moise sub formă de tufă în flăcări și îi cere să-l înfrunte pe Faraon. Faraon ăsta n-are vreun nume, nu e identificat, e numit așa, generic. Mă rog, nu contează. Ca să-și arate puterea, Dumnezeu aruncă zece nenorociri peste Egipt. A zecea e și cea mai teribilă dintre toate, uciderea primului născut. Dar Dumnezeu îi zice lui Moise să marcheze cu sânge de miel fiecare casă evreiască, astfel că îngerul morții va ocoli casele marcate, va trece peste ele.

Și-i va omorî doar pe primii născuți ai egiptenilor. Un Dumnezeu milostiv. De aceea numiți voi Passover¹, în engleză, Paștele evreiesc. Știm că e începutul sfârșitului robiei, n-are rost să dezvoltăm. Yom Kippur e ziua ispășirii. Această sărbătoare avea puterea să curețe păcatele evreilor pe o perioadă de un an. Că așa zice în Leviticul 16. E nevoie de un sacrificiu animalier anual pentru ca această iertare să-și păstreze efectul. Această ispășire a fost numită Ziua ispășirii tuturor păcatelor, tot în Levitic. De data asta, capitoul 23. Cum se întâmpla asta? Doi țapi erau aduși în templu. Se trăgea la sorti. Unul era ales să poarte toate păcatele lui Israel și i se dădea drumul în pustie, ca să le ducă la cât mai mare depărtare. Celălalt țap era sacrificat, adică ucis, ca să nu folosim eufemisme, și cu sângele lui era stropit altarul. Acest sânge era folosit pentru a mântui păcatele poporului. Marcu, care înțelege exact la ce se gândeste Pavel când tot insistă că păcatele trebuie ispășite o dată pentru totdeauna, îl face pe Isus să transforme această ispășire rituală anuală într-un singur sacrificiu, făcut o dată pentru totdeauna, pentru că e sacrificiul suprem, al fiului lui Dumnezeu. Fratele meu l-a lăudat pe Marcu, dar nu l-a lăudat destul. Însă nu pentru poezie l-aș lăuda eu, ci pentru felul în care a transpus o idee genială, care a dat naștere unei religii atât de puternice cum a devenit creștinismul. Substituția imaginată de el bântuie și acum sufletele chinuite ale creștinilor.

- Ce substituție? Înlocuirea templului fizic cu cel interior despre care vorbeați?

- Și asta, dar nu numai. Marcu, în genialitatea lui, combină cele două sărbători evreiești, Paștele și Yom Kippur, într-una singură și face legătura dintre

salvare și ispășire. În felul acesta, templul devine inutil. Combinația asta de curățare a păcatelor și salvare de la moarte, Yom Kippur – Paște, e lovitura finală a creștinismului și îi completează sistemul de salvare. În Antichitate valoarea sacrificiului uman e mai mare decât a oricărui alt sacrificiu. La fel, sacrificiul substitutiv – moartea mea pentru păcatele celorlalți – e o idee care circulă în epocă. Povestea lui Isus prinde și pentru că jertfa și crucificarea sunt tradiții comune atât pentru evrei, cât și pentru păgâni. Sacrificarea lui Isus se bazează pe povestea lui Isac, prezentă deja în Cartea Jubileelor. Aici rezidă esența. Sacrificiul lui Isus răstoarnă sacrificiul lui Isac. În cazul lui Isac se înlocuiește sacrificiul uman al primului născut al lui Abraham cu un sacrificiu ritualic animalier care trebuie făcut an de an. Avem de-a face cu o întoarcere la 180 de grade față de sacrificiul lui Abraham. Isus întoarce din nou povestea și înlocuiește acest sacrificiu anual cu unul singur, o dată pentru totdeauna. Adică la 180 de grade față de schimbarea pe care a făcut-o Isac. În felul ăsta închide cercul. Ne întoarcem de unde am plecat. La sacrificiul uman. Isus, care la Marcu nu e încă Dumnezeu, devine echivalentul fiului lui Abraham, patriarhul poporului evreu. Dar dacă Abraham e doar al evreilor, sacrificiul lui Isus, pentru că e adresat tuturor, nu numai evreilor, devine universal.

- Evreii din epoca respectivă cunoșteau simbolistica asta, nu?

- Evident, toți recunoșteau povestea. De aceea, una e să-l citești pe Marcu acum, și alta era să-l citești atunci când toți cunoșteau Scripturile. Dar geniul lui Marcu nu se oprește aici. Pentru că Isus e transformat în țap ispășitor.

- Cum așa?

¹ *To pass over* – „a trece peste“ (în limba engleză) (n.red.)

- O să vă demonstrez că tot ce scrie Marcu are valoare simbolică și nu istorică, așa cum pare să creadă fratele meu. Marcu ne povestește că Pilat din Pont trebuie să aleagă între Isus și un bandit care urmează și el să fie crucificat, nu?

- Da.

- Perfect. Știți cumva de existența vreunui obicei roman sau evreiesc, în epocă, în care, într-o zi de sărbătoare, să existe obiceiul de a ierta pe unul dintre cei doi condamnați? Nici un roman nu ar fi îngăduit ca un insurgent precum Isus - în definitiv, a fost condamnat deoarece se prezenta drept regele iudeilor - să scape cu viață. Nu s-a întâmplat niciodată în istorie. Vă imaginați un individ de o cruzime fără margini ca Pilat din Pont, pe care Josephus ni-l descrie ca pe un dement însetat de sânge, să întrebe mulțimea pe cine vrea să crucițe și să încerce s-o convingă să se răzgândească?

- Într-adevăr, e destul de greu de imaginat. De ce se întâmplă asta?

- Ca să înțelegem, trebuie să intrăm în logica lui Marcu. Cum îl cheamă pe bandit?

- Baraba.

- Și ce înseamnă asta în aramaică?

- Probabil la fel ca în ebraică. Fiul tatălui.

- Bravo, domnule profesor. Deci ce avem în fața lui Pilat? Pe Isus, fiul Tatălui, și pe Baraba, fiul tatălui. Adică avem doi fii ai tatălui. Ca să nu mai zic că avem variante de evanghelii, în special apocrife, în care Baraba e numit Isus Baraba.

- Vorbiți serios?

- Da. Sunt cu zecile. Mai ales siriace și armene, dar și georgiene. Sunt însă și câteva manuscrise grecești din secolul al IV-lea care îl numesc astfel, explicitând atât intențiile, cât și mesajul lui Marcu. Poporul evreu e pus

în fața aceleiași alegeri ca de fiecare Yom Kippur. Să aleagă între doi țapi ispășitori. Isus Fiul Tatălui și Isus Baraba - celălalt fiu al tatălui. Unul e eliberat și trimis în pustie, celălalt e executat, iar sângele lui folosește la ispășirea păcatelor poporului său. Isus e tratat exact ca țapul ispășitor. Și acela era scuipat, huiduit, hărțuit și bătut. Mai mult, era îmbrăcat în purpuriu, i se punea o coroană de spini pe cap și era bătut în cuie. Marcu asta face. O alegorie. Pe care evreii din timpul său o înțeleg, dar pe care păgânii la care ajunge Evanghelia asta, serios modificată, adăugită și adaptată, n-o mai știu. Acesta e secretul inventării lui Isus. Mai mult, execuția lui Isus are loc de Paște. Mă rog, aici există o contradicție, la sinoptici e chiar în ziua de Paște. Ioan, care știe mai bine obiceiurile evreilor, face mesajul și mai explicit, mutând execuția în ziua de dinaintea Paștelui. Pentru că atunci erau sacrificați mieii. Isus e mielul pascal. În felul ăsta, Isus unește cele două mari tradiții ebraice, mielul de Paște și țapul ispășitor. Unește izbăvirea perpetuă a păcatelor cu salvarea de la moarte. Pentru că dacă de Yom Kippur se ispășesc toate păcatele, de Paște se sărbătorește ieșirea din Egipt a evreilor, eliberarea din sclavie. Marcu le suprapune și îl transformă pe Isus în sacrificiul de Yom Kippur care are loc doar de această dată în timpul sărbătorii pascale. Marcu știe că Isus era considerat de către primii creștini sacrificiul suprem pentru mântuirea de păcate. De asta Isus e un personaj fictiv. Iar dacă vrem să descifrăm mai în detaliu mesajul primului evanghelist, putem adăuga că alegoria asta se referă și la orbirea evreilor, care nu văd ce reprezintă Isus, care încă îl așteaptă pe Mesia, exact cum spunea fratele meu. Evreii au ales să rămână cu păcatele, în loc să aleagă salvarea. L-au ales pe Baraba în locul lui Isus. Au avut de ales

între doi Mesia, de fapt. Asta spune Marcu. Unul care e războinic – Baraba e un revoluționar militar, un bandit – și unul spiritual, a cărui victorie spirituală elimină nevoia unei victorii militare pentru că, așa cum ziceam, templul s-a mutat în interiorul fiecărui individ. Isus e Mesia așa cum îl vrea Dumnezeu, pe când Baraba e Mesia așa cum l-au vrut evreii.

(Capitolul 82)

În care ni se explică cum și de ce a fost inventat Isus de către o sectă iudaică marginală, care au fost concurența sa și predecesorii și aflăm despre cel mai mare mincinos din istorie, Eusebiu din Cezareea, cel care a inventat cele mai multe dintre legendele creștine și a schimbat cursul istoriei, pe care a falsificat-o ca să se potrivească cu intențiile, obsesiile și setea sa nemăsurată de putere. Și unde aflăm, de asemenea, care au fost modelele pentru Isus, că au existat înaintea lui atât zei care mor și învie după ce s-au înălțat la ceruri, cât și nașteri din fecioară, demonstrând astfel că nimic nu e original în creștinism. Înțelegem și de ce e creștinismul o religie a misterelor, la fel ca multe din epocă.

Și de unde mai aflăm că nu există nici măcar o mărturie independentă care să ateste existența lui Isus și despre cum au falsificat primii creștini scripturile evreiești, pe care le-au modificat și și le-au însușit.

– Să vă zic o poveste despre un om absolut remarcabil care a trăit cu două mii de ani în urmă și s-a născut într-o parte îndepărtată a Imperiului Roman. Mamei sale i s-a spus, înainte să-i vină sorocul, că fiul ei nu va fi un oarecare, ci că esența lui va fi una divină. L-a născut într-un fel miraculos. În tinerețe a arătat o cunoaștere absolută a Scripturilor, învingându-i în